

Irodalmi eseménynaptár

Junius 15—július 14

1889. június 15. megh. **EMINESCU MIHAIL** a román nép legnagyobb költője. A nép nyelvén beszélt, költészete az adott valóságból született és ezt a valóságot a költő átfelte, vergődött és harcolt benne. Küzdelmait, harcait halhatatlan verseiben örökítette meg.
Mihail Beniuc; Eminescu (Eminescu válogatott versei, Bp. 1951. 5—19. old.)
1810. június 17. sz. **FREILIGRATH, FERDINAND (Freiligrát)** német forradalmi költő.
1812. június 18. sz. **GONCSAROV J. A.** orosz író. Legjelentősebb regényében, az Ohlomov-ban a mások munkájából élő, önmaga cselekvésre képtelen ember típusát alkotja meg. Goncsarov realizmusa az oblomovizmus ábrázolásában teljesedett ki.
Zercsanyinov—Rajhin—Sztrazsev; Az orosz irodalom története, Bp. 1951. 176—205. old.; Dobroljubov, N.: Orosz realizmus, Bp. 1950. 29—78. old.
1836. június 18. megh. **GORKIJ A. M.** a nagy forradalmár író, a szocialista irodalom megteremtője. Temetésén (június 20-án) mondta Molotov: »Lenin halála után Gorkij halála a legsúlyosabb vesztesége országunknak és az egész emberiségnek.«
Jegolin A. M.: Gorkij és az orosz irodalom, Bp. 1949.; Gruzdev J.: Gorkij élete, Bp. 1950.; Radó György (szerk.): Gorkij Magyarországon, Bp. 1951.
1623. június 19. szül. **PASCAL, BLAISE (Pázkál Blez)** francia író és tudós.
1950. június 20. **SZTÁLIN ELVTÁRS CIKKENEK:** »Marxizmus és tudomány« megjelenése. Ebben és a további munkákban Sztálin állást foglalt a dialektikus és a történelmi materializmus számos alapvető kérdésében. Összefoglalta, rendszerezte és az imperializmus és a proletárforradalmak új tapasztalatainak feldolgoása alapján továbbfejlesztette a dialektikus és a történelmi materializmus egész elméletét.
Sztálin: Marxizmus és nyelvtudomány, Bp. 1950.; A szovjet nyelvtudomány kérdései, Bp. 1950.; Fogarasi Béla: A történelmi materializmus alkotó továbbfejlesztése Sztálin elvtárs nyelvtudományi munkáiban (Szabad Nép 1951. június 20. 4. old.)
1945. június 21. megh. **DZSAMBUL DZSABAJEV** kazah népköltő. Dalaiban vissza tudta adni a szovjet emberek gondolatait és reményeit, akik megvalósították az emberiség ábrándját a népek testvériségéről. Szocialista tartalmú költészete formájában mindig nemzeti.
Tyymofejev L. I.: A szovjetország irodalom története, Bp. 1951. 446—451. old.
1857. június 22. **A KOLOKOL (Harang)** első száma megjelenik Londonban. Szerkesztette Herzen A. I. orosz forradalmi demokrata.
1882. június 22. szül. **SOMLYÓ ZOLTÁN** költő.
1400. június 24. szül. **GUTENBERG JANOS**, a könyvnyomtatás feltalálója.
1887. június 25. szül. **KARINTHY FRIGYES** író.
1869. június 26. szül. **NEXÓ ANDERSEN** a nagy dán író.
1897. június 27. megh. **BRASSAI SAMUEL** politikus.
1712. június 28. szül. **ROUSSEAU, JEAN JACQUES (Russzó Zsan Zsák)** francia író.
1884. június 28. megh. **TANCSICS MIHÁLY** a szocializmus első magyar hírnöke, a »Munkások Ujsága« szerkesztője. A nép érdekében írt cikkei miatt 1816-ban börtönbe került, ahonnan a március 15-i forradalom szabadította ki. Szóval és tollal a parasztság és a proletariátus érdekeinek védelmezője volt.
Barabás Tibor: A szabadság magvetője, Bp. 1951.
1798. június 29. szül. **LEOPARDI GIACOMO (Leopardi Dzsakomo)** olasz költő.
1879. június 29. szül. **MÓRICZ ZSIGMOND** regény-, novella- és színműíró. A parasztság és a kisvárosi élet tőkéletes ábrázolója. Az akkori társadalom legfőbb kérdését, típusát felvonultatja és éles fényvel mutat rá korának változott sürgető problémáira.
Czibor János: Móricz Zsigmond (Móricz Zsigmond; Elbeszélések, Bp. 1950.)
1862. július 1. a Moszkvai Allami Könyvtár — ma **LENIN-KÖNYVTÁR** — a világ legnagyobb könyvtára, megnyitása.
1535. július 6. **MORUS THOMAS** angol haladó-szellemű tudós és író lefejezése.
1882. július 7. szül. **JANKA KÚPALA** belorussz forradalmi költő. Művészetének lángoló hazafisága különösen a Nagy Honvédő Háborúban mutatkozott meg.
Tyymofejev L. I.: A szovjetország irodalom története, Bp. 1951. 458—461. old.
1621. július 8. szül. **LAFONTAINE, JEAN (Lafonten Zsan)** francia meseköltő.
1822. július 8. megh. **SHELLEY, PERCY BYSSHE (Selli Pörszi Bissi)** angol forradalmi költő. Azt vallotta, hogy a költő feladata harcba vinni a szenvedőket, feltárni a jövőt, megfogalmazni a szabad világ törvényeit. Lirai költészetén túl összes nagyobb munkái is a szabadság, a forradalom kérdései körül forognak. Egész életművében az elnyomottakéit harcolt.
Kardos László: Shelley (Shelley válogatott költeményei, Bp. 1950. V—XV. old.)
1850. július 9. megh. **VAZOV IVÁN** bolgár költő.
1889. június 11. megh. **REVICZKY GYULA** költő.
1743. július 14. szül. **GYERZSAVIN G. R.** orosz költő.
1816. július 14. szül. **GOBINEAU JOSEPH (Gobino Zsozef)** francia író és orientalista.
(Összeállította: Vajda Pál)

A különböző napilapokban és folyóiratokban megjelent könyvismertetések jegyzéke

- Sztálin: A BÉKÉÉRT.** Társadalmi Szemle május. (Szántó Rezső)
- Rákosi Mátyás: HONVÉDELEM ÉS HAZAFISÁG.** Szabad Ifjúság május 7. (Szécsi András.)
- Amado, Jorge: ZSUBIABA.** Szabad Ifjúság május 14. Szabad Nép május 14. (Somlyó György.)
- Barabás Tibor: GYÖZELMES ÉVEK.** Esti Budapest május 3.
- Csejvilli: LELO.** Magyar Nemzet május 18. (Kőrössényi János.)
- Danilevszkij: AZ OROSZ TECHNIKA TÖRTÉNETE.** Népszava április 29.
- Déry Tibor: FELELET II.** Irodalmi Ujság május 8. (Keszli Imre.) Magyar Nemzet május 18. (Bodnár György.)
- Uj Hang május.** (Mészáros István.)
- Dutt, Palme (Dött Palm): MERRE TART INDIA?** Társadalmi Szemle május. (Nagy János.)
- Fast, Howard (Faszť Houard): NÉVTELENEK BALLADÁJA.** Magyar Nemzet április 29. (Sós Endre.)
- Fast, Howard (Faszť Houard): SPARTACUS.** Irodalmi Ujság május 8. (Orkény István.)
- Fehér Klára: 1. AZ ÉREM MÁSIK OLDALA. 2. NYITOTT KÖNYV. 3. HIVEK LESZÜNK A BÉKE SZENT ÜGYEHEZ.** Csillag május. (Mihályi Gábor.)
- Füsi József: LEONARDO DA VINCI.** Irodalmi Ujság május 22. (Hegedűs Géza.) Szabad Művészet, május.
- Gogol: HOLT LELKEK.** Szabad Nép április 30. (Sötér István.)